

Aan: Commissie Onderwijs Tweede Kamer
CC: Ministerie van OCW, directie VO.
Van: NVvW
Datum: 7 december 2018
Betreft: Reactie op brief van de minister over rekenen in het VO

Achtergrond

Sinds de invoering van de rekentoets in het voortgezet onderwijs is er kritiek op geweest. Scholen, docenten, leerlingen, ouders, de VO-raad en de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren (NVvW) vinden de rekentoets de verkeerde manier om de rekenvaardigheid van leerlingen te verbeteren en te onderhouden.

Er is betoogd dat een aparte rekentoets niet het beoogde effect heeft en dat het rekenen geïntegreerd moet zijn in de wiskunde en in andere vakken. Het zou een doorlopende leerlijn moeten zijn vanuit het primair onderwijs.

De Tweede Kamer heeft bij motie van 8 december 2016 de regering gevraagd om in overleg met de NVvW met urgentie het alternatief van de NVvW voor de rekentoets uit te werken. Dit alternatief is uitgewerkt in de notitie 'Een nieuw perspectief op rekenen in het VO' en is in februari 2018 aangeboden aan uw Kamer.

De minister heeft aangegeven dat met invoering van het beschreven alternatief gewacht moet worden op Curriculum.nu. In deze notitie tonen we aan dat dit wachten niet alleen onwenselijk is, maar ook volstrekt onnodig.

Curriculum.nu

Het ontwikkelteam Rekenen & Wiskunde in het proces Curriculum.nu heeft de opdracht om te kijken naar de inhoud van het reken- en wiskundeprogramma. De opdracht aan het ontwikkelteam verbiedt met nadruk om te kijken naar het 'HOE'. Dit betekent dat het ontwikkelteam ook niet kijkt naar de rekentoets of alternatieven daaromtrent. De referentieniveaus beschrijven op welk niveau leerlingen moeten rekenen. Deze referentieniveaus zouden door Curriculum.nu tegen het licht gehouden kunnen worden. Maar de referentieniveaus beschrijven niet de wijze waarop rekenen onderwezen en getoetst moeten worden. Een rekentoets of een alternatief daarvoor vallen dus buiten de scope van Curriculum.nu, zoals ook op de website van Curriculum.nu wordt gesteld bij de 'frequently asked questions'.

Integratie in het wiskundeprogramma

In de notitie 'Een nieuw perspectief voor rekenen in het vo' wordt uitgebreid uitgelegd dat integratie van wiskunde en rekenen binnen de huidige wiskundecurriculum in het vo mogelijk is. Deze integratie is de kern van het alternatief. De kleine groep vmbo-leerlingen die nu geen wiskunde heeft, zal in de

toekomst verplicht een wiskundevak moeten volgen om de rekenvaardigheden op peil te brengen.

Toch blijft de minister vasthouden aan het idee dat invoering van het alternatief niet nu kan. Dit leidt tot een opmerkelijk tegenspraak in de brief:

Eenzijds wordt op pagina 1 en 2 beschreven dat een curriculumherziening noodzakelijk is, om er voor te zorgen dat rekenen een structureel en geïntegreerd onderdeel van het onderwijsaanbod kan worden. Iets verder op, op pagina 2, wordt gesteld dat scholen de mogelijkheid hebben om het rekenonderwijs te integreren in andere vakken.

Kortom, als de mogelijkheid om te integreren er nu al is, is het dus óók volgens de minister niet noodzakelijk om eerst het curriculum te herzien.

Nadruk op onderwijs

Een schoolexamen rekenen roept het beeld op dat alles nog steeds om de toets draait. Je ziet dat ook terug in de krantenkoppen: Scholen moeten zelf nieuwe rekentoets maken, en een 4 halen is genoeg' (AD); 'Op en neer met de rekentoets' (NRC).

Er gaat niet alleen een verkeerd signaal van uit, maar een schoolexamen rekenen staat de integratie van rekenen met wiskunde en andere vakken zelfs in de weg. Het schoolexamen stimuleert de ongewenste aparte leerlijn rekenen. Door integratie van rekenen en wiskunde worden rekenonderwijs en toetsing binnen een bestaande leerlijn gecombineerd.

Voordelen van het alternatief

- Alle leerlingen krijgen een degelijke basis aan rekenvaardigheid.
- Er ontstaat een doorlopende leerlijn rekenen van het primair naar het voortgezet onderwijs.
- In het alternatief wordt onderscheid gemaakt tussen de aanpak voor vmbo en voor havo/vwo, dit doet recht aan de behoeften van alle leerlingen.
- Rekenen wordt aangeleerd en onderhouden binnen de bestaande vakken, als deel van de wiskunde en in door andere vakken aangeleverde natuurlijke contexten.
- Goed rekenonderwijs in de onderbouw van havo/vwo is voor de scholen eenvoudig te realiseren. Veel scholen zijn er al begonnen met geïntegreerd rekenonderwijs.
- Vervolgopleidingen hebben de zekerheid dat het rekenniveau van leerlingen met wiskunde in hun pakket voldoet. Leerlingen zonder wiskunde in hun pakket zullen door het afleggen van een schoolexamen hun rekenniveau moeten aantonen.
- Het alternatief wordt breed gesteund door de betrokken partijen.

Conclusie

De conclusie kan wat ons betreft dan ook niet anders zijn, dan dat er zo snel mogelijk gestart wordt met de uitwerking van het 'Nieuw perspectief op rekenen' om zo een einde te maken aan de onduidelijkheid en de wisselingen voor scholen. Binnen Curriculum.nu kan bepaald worden wát leerlingen moeten leren, de wijze van toetsen staat hier los van. Dus wachten op Curriculum.nu is niet nodig. Door integratie van rekenen en wiskunde worden rekenonderwijs en toetsing binnen de bestaande leerlijn gecombineerd. Daar kunnen de scholen morgen mee beginnen.

Namens het bestuur van de NVvW,

Ir. E.M. Smallegange
Voorzitter NVvW